

<https://doi.org/10.18778/1644-857X.23.01.10>

PIOTR OLECHOWSKI

INSTYTUT STRAT WOJENNYCH IM. JANA KARSKIEGO W WARSZAWIE /

JAN KARSKI INSTITUTE OF WAR LOSSES

<https://orcid.org/0000-0003-4108-2682>

**„Tak blisko, a tak daleko od Ojczyzny”,
czyli rzecz o książce Henryka Strońskiego
*Marchlewszczyzna 1925–1935. Polski rejon
narodowościowy na sowieckiej Ukrainie*,
Wydawnictwo IPN, Warszawa 2023, ss. 384**

**“So close, yet so far from the homeland”, That is About
Henryk Stroński’s Book Titled *Marchlewszczyzna 1925–1935*.
Polski rejon narodowościowy na sowieckiej Ukrainie,
Wydawnictwo IPN, Warszawa 2023, pp. 384**

Uwagi wstępne

Dzieje ludności polskiej, która w wyniku wytyczenia nowych granic państwowych po zakończeniu Wielkiej Wojny znalazła się poza odrodzoną po 123 latach ojczyzną, wciąż nie stanowią głównego nurtu badawczego w pracach rodzimych badaczy. Zdecydowana większość powstających opracowań (zarówno o charakterze monograficznym, jak i przyczynkarskim) dotyczy sytuacji ludności polskiej na Kresach Wschodnich, utraconych dopiero w wyniku następstw II wojny światowej (oczywiście w odniesieniu do lat, kiedy znajdowały się one w granicach Drugiej Rzeczypospolitej). Tymczasem już w latach międzywojennych na obszarze „za Zbruczem”, wchodzącym w skład Ukraińskiej SRR, pozostało według różnych szacunków nawet ponad 500 tys. osób narodowości polskiej¹. W zdecydowanej większości (80%) społeczność ta

¹ Por. Dok. nr 48: 1926, Charków – Wstępna analiza wyników powszechnego spisu ludności z 1926 roku, [w:] *Polacy na Ukrainie. Zbiór dokumentów*, cz. 1